

TRÍ THỨC GIA ĐÌNH

NGUYỄN QUANG THÁI

CHỮA BỆNH THEO CHỦ DỊCH

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

NGUYỄN QUANG THÁI

CHỮA BỆNH THEO CHỦ DỊCH

145000

Nguyễn tác
LÝ NGỌC SƠN - LÝ KIẾN DÂN

TRI THỨC GIA ĐÌNH

CHỮA BỆNH THEO CHU DỊCH

TỰ CHỮA BỆNH

BẢNG "LIỆU PHÁP TƯỢNG SỐ BÁT QUÁI - THẦN DƯỢC SỐ"

Biên dịch : NGUYỄN QUANG THÁI

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

62 Bà Triệu - Hà Nội - ĐT: (84.04) 9430219 - 8229413. Fax: 04.8229078
Chi nhánh 270 Nguyễn Đình Chiểu - Quận III TP Hồ Chí Minh ĐY: (08) 9303262

Chịu trách nhiệm xuất bản

MAI THỜI CHÍNH

Chịu trách nhiệm bản thảo

PHẠM ĐỨC

Biên tập : NGUYỄN VIỆT - MẠNH LINH

Trình bày : BÁCH TUẤN

Trình bày bìa : TRẦN ĐẠI THẮNG

Sửa bản in : MẠNH LINH

In 700 cuốn, khổ 13x19 cm tại Công ty In KHKT - Hà Nội
Số in: 48 - GP XB số: 9/832/XB/QLXB cấp ngày 18/6/2001
In xong và nộp lưu chiểu quý I năm 2002

MỤC LỤC

CHƯƠNG I

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA LIỆU PHÁP TƯỢNG SỐ BÁT QUÁI

Phần I:	15
LIỆU PHÁP TƯỢNG SỐ BÁT QUÁI VỚI CHU DỊCH	
A. HỌC THUYẾT BÁT QUÁI	16
1. Quái tượng và quái số	18
2. Quái đồ	19
B. HỌC THUYẾT NGŨ HÀNH	29
I. Nội dung cơ bản của học thuyết ngũ hành	30
II. Học thuyết ngũ hành ứng dụng trong đông y học và liệu pháp Tượng số bát quái.	35
III. Học thuyết âm dương	40
1. Nội dung cơ bản của học thuyết âm dương	41
2. Ứng dụng của học thuyết âm dương đối với đông y học và liệu pháp Tượng số bát quái	46

Phần II:

HỌC THUYẾT TÀNG TƯỢNG CỦA ĐÔNG Y	53
VỚI LIỆU PHÁP TƯỢNG SỐ BÁT QUÁI	
I. Sơ lược về học thuyết tạng tượng	54
II. Học thuyết tạng tượng với liệu pháp Tượng số bát quái	58
A. Sinh lý, bệnh lý của ngũ tạng và liệu pháp Tượng số bát quái	59
1. Tâm (tim)	59
2. Phế (phổi)	62
3. Tỳ	67

4. Can	72
5. Thận	75
<i>B. Sinh lý, bệnh lý của lục phủ và liệu pháp Tượng số bát quái</i>	83
1. Đản (mật)	83
2. Vị (dạ dày)	84
3. Tiểu trường (ruột non)	85
4. Đại tràng (ruột già)	86
5. Bàng quang	88
6. Tam tiêu	89
7. Phụ I: Não	90
Phụ II: Bào thai nữ	90
Phân III:	
ỨNG DỤNG LÂM SÀNG CỦA LIỆU PHÁP TƯỢNG SỐ BÁT QUÁI	92
I. Điều trị bệnh chứng	92
II. Cách lập tượng số	98
A. Cách đọc tượng số	98
B. Kết cấu của hàng số	98
C. Tổ hợp tượng số các nguyên	98
D. Chức năng số 0 và cách vận dụng	99
E. Cách lập số	100
III. Mấy điểm thuyết minh	105
IV. Qui loại tượng số bát quái	108
CHƯƠNG II	109
TÀI LIỆU LÂM SÀNG VỀ LIỆU PHÁP TƯỢNG SỐ BÁT QUÁI	
A - 101 loại bệnh điển hình	110
B - 101 bài tự thuật của bệnh nhân	232
Phụ lục: Trả lời độc giả	332

LỜI GIỚI THIỆU

Chu Dịch hay Dịch Học xuất hiện tại Trung Hoa cổ xưa, nội dung của học thuyết này có quan hệ mật thiết với các lĩnh vực của đời sống xã hội phương Đông như: Y học, Khí công phu, Địa lý phong thủy, Dưỡng sinh, Lịch pháp...

Đối với Y học phương Đông (Trung y), là một ngành chẩn đoán và trị bệnh trên nền tảng và tinh thần của Dịch Học. Từ bao đời nay các nhà y học phương Đông đã trị bệnh theo phương hướng cân bằng Âm Dương, theo sự điều hoà mối quan hệ tương sinh, tương khắc, tương chế, tương hoà... trong lục phủ ngũ tạng theo học thuyết Ngũ hành phản ánh trong cơ thể một con người. Ngành Dược học của phương Đông cũng phân chia các vị thuốc từ thảo mộc, sa khoáng, động vật theo tiêu chuẩn tính Dương và Âm (hàn, nhiệt, bình), để từ đó tạo ra một phương thức dược tính sao cho phù hợp với sự cân bằng Âm Dương trong người khi điều trị. Do đó, khi nói đến y học phương Đông, người ta luôn luôn nói đến vấn đề Dịch lý. Chính vì vậy, đã tạo ra một học phái Dịch Học trung y là Y Dịch.

Cuốn sách "Chữa bệnh theo chu dịch" của hai tác giả Trung Hoa họ Lý: Lý Ngọc Sơn và Lý Diện Dân, đã mô tả sự đồng nhất giữa các bộ phận trong cơ thể một người với không gian sinh tồn - không gian Âm Dương (hay Không gian Dịch Học) là một vấn đề trọng tâm mà Y Dịch đã chỉ ra. Nội dung cuốn sách đã phản ánh rõ nét sự tương đồng giữa các bộ phận cơ

thể với các dạng thức không gian, điều mà cuốn sách gọi là Bát Quái cùng với lượng số tự nhiên đặc biệt của chúng (từ 1 đến 9). Từ đây, có thể "điều chỉnh" bằng ý giữa các dạng thức không gian với các bộ phận cơ thể sao cho trở về trạng thái quân bình Âm Dương, lúc đó mọi bệnh có thể được tiêu trừ, cơ thể con người phát triển, tồn tại bình thường. Đây chính là phương pháp "luyện ý" để chữa bệnh rất độc đáo rút ra từ tư tưởng của Y Dịch mà hai tác giả Lý Ngọc Sơn và Lý Kiện Dân nêu ra. Mục đích chung của phương pháp luyện ý mà cuốn sách đề cập tới cũng vẫn là hướng mọi người làm chủ lấy mình, *làm chủ thiên nhiên tại chính bản thân*, để đạt tới sự cân bằng Âm Dương tuyệt đối - tới cái không vĩnh cửu của vũ trụ, lúc đó, cá nhân có trạng thái đặc biệt mà lúc thường không có điều mà nhà tư tưởng lỗi lạc Trung Hoa cổ Trang Tử viết:

"Tập trung chí của mi, không nghe bằng tai mà nghe bằng tâm. không nghe bằng tâm, mà nghe bằng hơi. Nghe ngừng ở tai, tâm ngừng ở chỗ phù hợp. Hơi ấy trống rỗng mà đợi vật vậy. Chỉ có đạo mới tập hợp được trống không. Trống không vô tư ấy là chay lòng vậy". (Trang Tử - Nhân gian thế).

Cuốn sách có giá trị trong nghiên cứu y học phương Đông, trong dưỡng sinh, trị bệnh một cách giản đơn mà bất cứ ai ở bất cứ đâu cũng có thể áp dụng được.

BÙI BIÊN HOÀ

*Viện Thông tin Khoa học Xã hội
Trung tâm Khoa học Xã hội và Nhân văn Quốc gia*